

Sygn. akt II Cz 610/13

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: **SSO Piotr Starosta**

Sędziowie: **SO Bogumił Goraj**

SO Wojciech Borodziuk (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2013 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **J. M.**

przeciwko: **Towarzystwu (...) z siedzibą w W.**

o: **zapłatę**

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 24 maja 2013 r., sygn. akt I C 1098/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 610/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 maja 2013 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Chełmnie.

W uzasadnieniu wskazał, że powód dochodzi odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej sprawcy zdarzenia, który to sprawca był ubezpieczony u pozwanego. Zgodnie z art. 20 ust.1 ustawy z 22 maja 2013 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 392; określanej dalej jako ustawa), który stanowi przepis bezwzględnie obowiązujący, sądem miejscowo właściwym w sprawie z powództwa o roszczenie z umów ubezpieczeń obowiązkowych jest sąd właściwy według przepisów o właściwości ogólnej lub sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Prawo powoda do wyboru sądu ulega zatem ograniczeniu do możliwości określonych w przywołanym przepisie. Powód zamieszkuje w C., a pozwany ma siedzibę w W., czyli poza obszarem właściwości Sądu Rejonowego w Bydgoszczy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy oraz art. 200 §1 k.p.c. przekazał sprawę do sądu właściwego według miejsca zamieszkania powoda.

Postanowienie Sądu Rejonowego zaskarżył zażaleniem powód, wnosząc o jego uchylenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Zarzucił obrazę przepisów prawa procesowego i materialnego, tj. art. 200 §1 k.p.c. w

zw. z art. 202 k.p.c. poprzez stwierdzenie niewłaściwości miejscowej i przekazanie sprawy innemu sądowi według właściwości miejscowej ogólnej pomimo braku zarzutu ze strony pozwanego. W uzasadnieniu powód wskazał na art. 202 k.p.c. i podniósł, że niewłaściwość miejscową, jeżeli nie jest ona wynikiem właściwości wyłącznej innego sądu, sąd bierze pod uwagę tylko na zarzut pozwanego, zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Natomiast przypadki wyłącznej właściwości miejscowej wskazane są w art. 38-42 k.p.c. i podstawą przekazania nie może być art. 20 powołanej w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia ustawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej interpretacji i zastosowania przepisów wskazanych w uzasadnieniu postanowienia, wydając trafne rozstrzygnięcie w przedmiocie przekazania sprawy.

Zgodnie z art. 200 §1 k.p.c., sąd, który stwierdzi swą niewłaściwość, przekaże sprawę sądowi właściwemu. Natomiast zgodnie z art. 202 k.p.c., niewłaściwość sądu dającą się usunąć za pomocą umowy stron sąd bierze pod rozwagę tylko na zarzut pozwanego, zgłoszony i należycie uzasadniony przed wdaniem się w spór, co do istoty sprawy. Sąd nie bada z urzędu tej niewłaściwości również przed doręczeniem pozwu. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, okoliczności, które uzasadniają odrzucenie pozwu, jak również niewłaściwy tryb postępowania, brak należytego umocowania pełnomocnika, brak zdolności procesowej pozwanego, brak w składzie jego organów lub niedziałanie jego przedstawiciela ustawowego sąd bierze pod rozwagę z urzędu w każdym stanie sprawy.

Za pomocą umowy stron można usunąć niewłaściwość sądu miejscową ogólną i przemienną, oznacza to, że w ten sposób strony nie mogą zmienić właściwości rzeczowej, miejscowej wyłącznej oraz funkcjonalnej.

W tym miejscu Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że niektóre przepisy Kodeksu postępowania cywilnego wskazują wprost sąd właściwy do rozpoznania sprawy, jak choćby art. 193 §2 k.p.c., czy art. 505³⁶ §1 k.p.c. W takich przypadkach sąd jest zatem uprawniony do zbadania z urzędu swojej właściwości rzeczowej, jak również miejscowej w każdej z jej postaci. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do sytuacji, w których przepisów tych nie można by było zastosować.

Tego rodzaju przepisy są przepisami szczególnymi w stosunku do art. 202 zd. 1 k.p.c., czyli stanowią wyjątek od ogólnej zasady badania właściwości sądu jedynie na zarzut pozwanego. Przy czym wyjątki te zostały umiejscowione również w pozakodeksowych aktach normatywnych, takich jak np. art. 20 ust. 1 przywoływana powyżej ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z dnia 22 maja 2003 roku.

Jak słusznie zwrócił uwagę Sąd Rejonowy, art. 20 ust. 1 ustawy, poza tym że stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 202 k.p.c., jest również przepisem bezwzględnie obowiązującym, co jest równoznaczne z tym, że nie może być zmieniony wolą stron. Wprawdzie w tym wypadku wybór sądu właściwego spośród wskazanych w powołanym art. 20 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych przysługuje powodowi, jednakże wybór ten nie jest zupełnie swobodny i podlega ograniczeniom przewidzianych w przepisie.

Jak wynika z treści pozwu i załączonych do niego dokumentów, powód zamieszkuje w C., tj. w obszarze właściwości Sądu Rejonowego w Chełmnie. Sąd Rejonowy trafnie zatem przekazał sprawę według miejsca zamieszkania powoda do Sądu Rejonowego w Chełmnie.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c. oddalił zażalenie, jako niezasadne.